

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A háború és a csendőrség.

Irta: Pajtás.

A világháború minden borzalmakkal teljes idejét éljük. A hazáért, a haza javáért igyekszik minden jó hazafi megtenni mindazt, a mi erejéből kitelik. Mindenki, a kiből él, lángol a hazaszeretetet igyekszik vérevel, vagyonával, tudásával minél többet tenni a haza érdekében. «Mindent a hazáért» — ez jelszavunk.

A háború ismeretlen valami volt előttünk, még eddig nem volt benne részünk, s a mi most a háború nyomán fakad: vélemény, gondolat, elhatározás, az is annyi — féle majdnem, mint maga az ember. Többfelé megfordulva az országban tapasztaltam, hogy a csendőrség egy része nem képes megtalálni helyes szerepét a háborús időben és sokan vannak, a kik azt hiszik, hogy csak a harctéren róhatják le azt, a mivel a hazának tartozni vélnek. Olyasmit is hallottam emlegetni, hogy most a csendőrséget fel kellene oszlatni s csapatokat alakítva belőlük, a harczvonalba kellene küldeni mindenkit. Ilyenforma nyilatkozat és vélemény egyes lapokban is látott napvilágot.

A háború varázsereje magához hódítja a harczosnak született ép, erős magyar csendőrt úgy, mint a legbékésebb foglalkozást üző minden más magyart, mászóval kiváltja belőle az ősi virtust s magához csábitja a hir, dicsőség és kitüntetés után szomjuhozót, s ép ebben találom magyarázatát az általam előbb mondott azon állításomnak, hogy testületünk tagjának egy része nem képes beilleszkedni a háborús helyzetbe.

Gondolkozva a dolgon, veszem a bátorságot véleményemet nyilvánosságra hozni oly célból, hogy honn maradt harcias szellemű csendőreink találják meg szerepüket a háborús légkörben is s józan megfontolással lássák be hivatásuk horderejének, jelentőségének fontosságát s ne érezzék a nem ellenség előtt végzett szolgálatukat jelentégtelennek, haszonnélkülinek a haza szolgálatában.

A csendőr főhivatása az ország közbiztonságát fenntartani. Ez a hivatásszerű kötelem egyforma békében és háborúban. A katona az ország védelméért, uralkodójáért, a haza becsületéért harczol; azért a hazáért, a

melyben született, a melynek minden rögéhez ragaszkodik, a mely ápolta s a mely majdan hantjával fogja eltakarni. A csendőr a hazának belső békéjén munkálkodik, megvédve a személyt és a vagyont minden bántódástól békében úgy, mint háborúban. Hogy milyen jelentősége van ennek a szolgálatnak, példázat képpen egy képet állítok csendőr olvasóim elé.

— Két harczos beszélget odakint a messzi északon a lövészárookban, úgy tűz-szünet közben, pipaszó mellett. Tartalékos mind a kettő, szomszédos faluból valók, onnan az aranykalászt termő szép alföldről. Mindenkinek vagyona, családja maradt otthon s természetes, hogy a beszéd csak a körül forog mindig, hogy vajjon otthon mit csinálnak, az asszony hogy tud utána járni a gazdaságnak, birja-e a gyermekek gondját intézni, vajjon a jószág kap-e rendesen enni, nem éri e valami baj, betegség őket? Mikor a sok kérdés, elmélkedés folytán egymást bátorítva megállapodnak abban, hogy bizonyára nincs veszedelem otthon, mert hiszen most minden nap csendőr fordul meg a faluban, megnyugszanak és bizalommal néznek a jövő elébe, mert tudják, hogy a hadjárat után ha visszajutnak tüzhelyeikhez, mindent rendben, békeségben fognak találni. Az otthon biztonságának érzete, a képzeletükben megjelenő, portyázó csendőrrjárőr képe megerősíti őket harci elhatározásukban, érzik, hogy van miért harczolni s ez a tudat bátorságot, kitartást önt sziveikbe.

Ime a csendőr szolgálata itthon, közvetve kihatással van a harczvonalban levők harczképességére. Az a szolgálat, a mit itthon végez a csendőr, épen olyan hasznos és jelentésgtéljes a hazának, mint az a szolgálat, a mit kint a harctéren végeznek rettenhetlen bátorsággal küzdő vitéz fiaink.

Hogy azonban ennek a szolgálatnak igazi értékéről beszélni tudjunk, ismerrünk kell a jelenlegi különleges állapotoknak megfelelő csendőrségi szolgálatot a legnagyobb alaposággal és minden ténykedésünknek jelentőségével, horderejével.

Beláthatja mindenki, hogy most nem elegendő a lengő kakastollas kalappal [csak végigsétálni a községeken s unottan megkérdezgetve — mi ujság? — tovább ballagni; hanem valami más egyebet is kell végezni,

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, M., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserezés. — Árjegyzék minden hangszerről külön kűdetik.

hogy nyugodt lelkiismerettel érezzük hasznos voltát szolgálatunknak. Vannak, a kik azt mondják, hogy most a községekben, tanyákon stb. alig van ember, nem fordul elő semmi s így a csendőrnek dolga sincsen. Ez vajmi felületes bírálata az állapotoknak, s a ki így gondolkozik, az valóban nem tudja felfogni hivatásának fontosságát. A csendőrnek most a férfiak nélkül maradt községekben is van bőven teendője s előrelátható, hogy majdan a háború utáni időkben még több teendője akad.

Lássuk sorban ezeket a teendőket. A községekben férfi lakosság tényleg alig van, de van öreg ember, asszony és gyermek; azok hozzátartozói, a kik kint a harczmezőn küzdenek. Ezek gyámolítása, segítése most a legfőbb feladata a csendőrségnek.

Ezek segítségével, támogatásával, buzdításával tudja a csendőr megszerezni azt a tiszteletet, ragaszkodást és tekintélyt, a melyre a legnagyobb szüksége van, hogy szolgálatát akadálytalanul végezhesse. A határvédelemre, tábori, vagy csapatszolgálatra beosztott csendőreinkről örömteli szívvel hallhatjuk az általános elismerés, dicséret megnyilvánulását s büszkeséggel gondolunk bajtársainkra, a kik a testület hirnevét, becsületét a harczok tüzeiben előbbre viszik. Nem kicsinyelhető le azonban az az elismerés sem, melyet itthon maradt csendőreink a polgári lakosságtól, katonai parancsnokságoktól és hatóságoktól érdemelnek majd ki. Gondoljunk csak arra, hogy ha majd a hadjárat után a most elhagyott falvakba, tanyákba, városokba visszatérnek a férfiak s mikor kedveseiktől a viszontlátás örömkönnyei között arról értesülnek, hogy minden meg van rendben, nem vészett el, nem pusztult el semmi, mert a derék csendőrök gondossága, elővigyázata kiterjedt mindenre; akkor az elismerés, becsülés és tisztelet, a mi a csendőrnek a lakosságtól ezután kijár, azt hiszem mindennél többet fog érni.

De hogy ezt elérhessük és kiérdemeljük, tudnunk kell a módját annak, hogy szolgálatunkat miként teljesítsük. Igyekezni főgok részletesen leírni mindent, a mi erre a szolgálatra vonatkozik.

A csendőrnek jelenlegi szolgálatát úgy osztályozhatjuk, hogy a katonai parancsnokságok, a polgári hatóságok támogatása az egyik; a nagyközönség közbiztonsági védelme a másik feladata. Ugy a katonai parancsnokságok mint a polgári hatóságok támogatásával is azonban a tulajdonképeni közbiztonságot szolgáljon. A nyugodt közbiztonságú ország az az alap, a melyre helyezkedik az egész hadviselés.

Az ország adja a harczterre kerülő emberanyagot, onnan kerül ki a csapatoknak szükséges pénz, termény, iparcikk stb. A háború utáni időben ismét az ország az, a mely pótolni fogja a nagy veszteségeket emberben és anyagban. Minél rendezettebb viszonyok között van az ország, annál biztosabban képes minden megpróbáltatást sikeresen kiállani. Első

alapfeltétele minden munkának az egészséges munkabírási, zavartalan munkakedv.

A csendőr vigyázzon egészségére, ápolja, edzze magát, hogy bírja szolgálatát s igyekezzen az egészség megóvása terén szerzett tudását és tapasztalatait az arrá rászoruló közönséggel is megértetni. Szolgálat közben arra fektessen nagy súlyt, hogy körletében a közegészség kívánalmainak minden tekintetben eleget tegyen a lakosság. Nem arra célzok ezzel, hogy a csendőr minden bővebb megfontolás nélkül most a közegészségügy kihágásai felfedezésében és feljelentésében fejtsen ki lázas tevékenységet, mert hiszen most, a mikor gyámoltalan asszonyok és tehetetlen emberekből áll a község, a kiknek a sok munka mellett, még a lelki fájdalmakkal is küzdeniök kell, igen könnyen lehetne kihágásokat találni. Ezzel viszont nem azt mondom, hogy a csendőr hunyjon szemet minden kihágásra, sőt lássa meg azokat, de egyuttal értesse meg a jóindulatu lakossággal, hogy minő veszélyeket rejt magában a közegészség szempontjából a rendőri tilalmak áthágása. Természetesen a csendőrnek magának is tudni kell, hogy másokat tanithasson. Rendeleteket, parancsokat, ujságközleményeket szorgalmasan kell átolvasgatni s mindenből ki kell szemelni azt, a mit szolgálat közben akár mint felvilágosítást, jó tanácsot felhasználni tudhat.

Itt van például a háborúk állandó réme és rettenetes kísérője a kolera. Nem elkerülhetlen és legyőzhetlen veszély, de tudni kell a módját és meg kell ismertetni egyszerű, érthető szavakban a lakossággal is. Eléjük kell tárni, hogy a kolera csak a piszkot szereti s a mint a tapasztalat mutatja ha kiüt, rendszeren a cigányok között kezdi az aratást. Az intelligens ember nem kapja meg olyan hamar, mert tud vigyázni magára s a tisztaságot környezetében is biztosani tudja. Meg kell értetni, hogy a piszkot, rothadó anyagot nem azért tilos az udvaron, kertben tartani, hogy a csendőr feljelentésére azért is birságot fizessen a szegény ember, — a mint sokan tartják — hanem, mert a piszok a melegágya minden ragálnak és nyavalyának s az ilyen bacillus tenyésztő hely nem csak a közvetlen környezetet, hanem az egész vidéket veszélyezteteti. Meg kell értetni az emberekkel, hogy kolerát csak megenni, vagy meginni lehet, tehát az enni és inni valók tisztaságára kell gondot fordítani. Minden étkezés előtt meg kell mosni a kezeket, mert kezeivel sok minden fertőzött dolgot foghat meg az ember napközben, a mit ha nem mos le, étkezésnél bevisz a szervezetébe. A nyers gyümölcs, hideg ételek, mint hús, szalámi sajt stb. azért lehetnek veszedelmesek, mert azokra, ha fedve nincsenek a légyátviheti a ragályt; de másrészt a kereskedő, a ki elárúsítja, maga is átviheti, mikor kezeivel érinti s kezeit előzőleg ragályos betegről kikerült pénzzel már fertőzte. Ha ennyit tud a csendőr a koleráról s ezt körletében a lakosságnak is megtudja magyarázni, már sokat tett

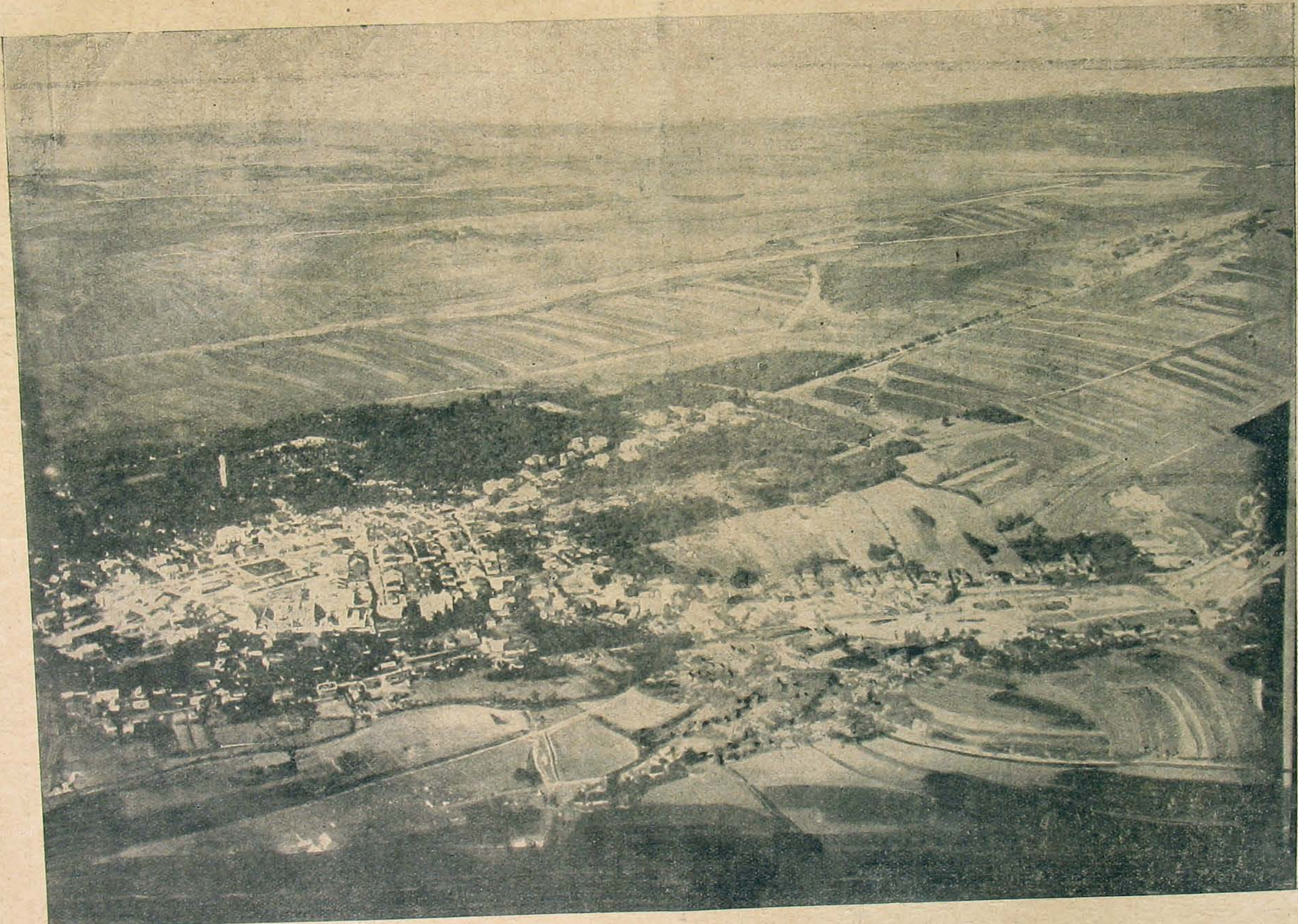

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi lovas szobrával szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. Csendőrségi diszvarrógépek. Világhírű tünéklő pathéfonok. Világhírű tül gramofonok. Lemez ujdonságok, kerékpár felszerelési cikkek, gummik, villamos zseblámpák és elemek főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

Galicziai diadalok színhelyéről. — Repülőfelvétel Podhajczéről.

az ország érdekében a személybiztonság védelme körül, mert a szegény tudatlan népnek nem akad most más tanácsadója csak a csendőr.

Megtéve ezzel a közegészség érdekében szolgálatát, most a munkakedv zavartalanságára gondol. Ez alatt azt kell érteni, hogy az egészség daczára is a munkakedvet, az aggodalom, rémitgetés, félelem, szomorúság is megtudja bénítani. A hol a lakosság riasztó, nyugtalanító hírek hatása alatt áll, ott normális munkára számítani nem lehet. Ezek a nyugtalanító hírek sok formában jelenhetnek meg. A tapasztalat szerint a következő esetek a leggyakoribbak:

Előfordult, hogy elhíresztelték a tudatlanabb nép között, hogy a marhákat, meg a termést jó lesz eladni, mert majd a katonaság ingyen fog elszedni mindent. Voltak, kik a híresztelésnek felülve, eladták egyetlen tehenüket is, természetesen potom áron s a lelketlen hírterjesztő és czinkosai busás nyereséghez jutottak.

Béke idején azért, hogy valaki eladta marháját, gabonáját, nem volt oka a csendőrnek a közbelépésre, most azonban mikor a gyámolító nélkül maradt lakosság mindenétől megfosztatik, nem lehet figyelmen kívül hagyni. A népből kikerült csendőr tudja azt, hogy mit jelent szegény embernél az egyetlen tehen; az tartja el az egész házat a tej termékekkel, az szánt, fuvaroz, szóval keres a családnak. Ha most nincs meg a tehen, a család nyomorba jut, pláne ha a gazda sincs otthon.

A nyomor, a szegénység pedig nagy bűnszerző; mindenre képessé teszi az embert, vagy asszonyt, hogy családjának enni tudjon adni. Az így megkárosított, nyomorba taszított családnál munkakedvről beszélni nem lehet. A csendőrnek ilyen pióczáktól meg kell védeni tudni a lakosságot s általa a közbiztonságot.

Előfordult még, hogy lelketlen emberek a papírpénz értéktelenségéről terjesztett hírekkel igyekeztek vagyoni haszonhoz jutni s a 10 K-ás és 2 K-ás papírpénzt vásárolták össze félárban ércpénzért. Mások az ellenség betörésének közelségével ijesztgetve a lakosságot, próbáltak vagyont összeharácsolni. Hogy mindezen törvényellenességet megakadályozhassa idejében a csendőr, úgy kell szolgálatát irányítani s úgy kell a lakosság bizalmát megnyernie, hogy adandó alkalommal mindenki a csendőrhöz és ne idegenhez forduljon felvilágosításért és jó tanácsért. Ki kell jelenteni a lakosság előtt, hogy végezze dolgát rendesen, nyugodtan, a csendőrség megvédi őket mindenkor.

A rémhírek terjesztésének egy másik alakja az esetek hirhozója. Sok családot borítottak ok nélküli gyászba a harctérről visszakerült sebesültek, betegek, a kik látták ezt, vagy am azt elesni. Lélekölő izgalmak között vergődik a család, a mig megtudja a biztos hirt

és hány esetben történik meg, hogy a halottnak híresztelt, egyszer csak életjelt ad magáról valahonnan.

Ilyen esetekben világosítsa fel a csendőr a megrémült embereket, hogy ne üljenek fel a híreszteléseknek, mert sokszor érheti őket csalódás. Meg kell magyarázni, hogy ha valaki tényleg elesett, arról az az anyakönyvi hivatal, hol eltemették, hivatalosan értesíti az illetőségi helye előljáróságát. Addig tehát a mig ilyen értesítést nem kapnak, bizzanak, reméljenek és ne csüggedjenek. A rémhírek terjesztői sok esetben egygyet jelentenek a közbiztonság ellenségeivel, a mennyiben a megrémült gyámolítás nélküli lakosságot önző érdekeik czéljából vagyonukból akarják kiforgatni. Nagyon szükséges tehát a csendőrnek örskörlete viszonyait úgy ismerni, hogy a legelső idegen ember megfordulása esetén az örs azonnal tudomást szerezzen. Most a mikor kereskedelem, ipar pang, szinte kizárt dolog, hogy idegenek czél nélkül valamely községben megfordulhassanak.

A csendőr tehát helyesen teszi, ha minden idegent, kit körletében talál igazolásra von, s a mennyiben ott tartózkodásának okát, kétséget kizárólag igazolni nem tudja, vezesse elő a közigazgatási hatósághoz. Békeében azt tartottuk, hogy inkább 100 bűnös meneküljön, mint egy ártatlant ok nélkül kellemetlenség érjen; most megfordítva áll a dolog, inkább 100 embert igazoltassunk, mint egy gyanust elszalasszunk, mert most egy ember többet tudhat ártani, mint békeében 100 gonosztevő.

— A kérdés most az, hogy mi módon rendezkedjék be a csendőr ahhoz, hogy a körletében megforduló minden, akár gyanus, akár gyanutlan idegenről azonnal tudomást szerezzen. Természetesen ügyes, megbízható emberek segítsége révén lehetséges ez csak. Ennélfogva a csendőrnek igyekezni kell olyan embereket megnyernie magának, kik megfigyeléseket feltűnés nélkül tudnak végezni. Ilyenek lehetnek községekben elsősorban korcsmák, malmok, kovácműhelyek tulajdonosai, a hol sok ember fordul meg s a hol mindenről szó esik, a mi a községben történik. Ezenfelül jó megfigyelők lehetnek az utkaparók, kötörök, erdő-, mező- stb. örök; városokban a posta és távirat-hordók, kéményseprők, tűzoltók stb., a kik foglalkozásuknál fogva gyanutlanul tudnak megfordulni bárhol és sok mindenről képesek a csendőrt értesíteni.

— Ezen bizalmi emberek megszerzésére most különösen nagy szükség van, mert a kémkedő, gyanus célokot szolgáló embereket, továbbá a katona és ujonczsökevényeket ezek segítsége nélkül nehezen tudná a csendőr felfedezni és ártalmatlanná tenni. Azzal tisztában lehet mindenki, hogy kémkedést, titkos megfigyeléseket eszközölő emberek, ismerve a veszélyt, mely őket

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15-20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

Reményi Mihály-nál szerezhető be **Budapesten, Király-utca 58. sz.**

Minden hangszerről külön árjegyzék kérendő.

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
finomabb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legfin. azél óraműszerkezettel

Galicziai diadalok színhelyéről. — Sátortábor a chorotowiezi erdőben.

környezi, a legnagyobb furfanggal, ravaszsággal és ügyességgel végzik dolgukat. Ha a csendőr nincs ugyan-ezen tulajdonságok birtokában, bizony nem fogja tudni leleplezni őket. A kém ügyes ember, a csendőrnek még ügyesebbnek kell lenni, hogy fölébe kerülhessen. Ne higye senki, hogy a kém csak katonailag fontos terepek, helyek, stb.-iek megfigyelésével, térképezésével foglalkozik. A kémszolgálat ártatlannak látszó részletek összegyűjtésével lassan, óvatosan készül. A kémszövetkezetnek emberei, ezeknek kiküldött megfigyelői, helyi megbízottai stb. vannak. Egyik ember megfigyeli a terménykészletet, másik az állatállományt, lakosság hangulatát, vagyoni viszonyait, a harmadik a közlekedési vonalakat stb. s a sok ember-részlet megfigyeléseiből állítja össze a kém a vidék teljes leírását. Ezeket azért írom le, hogy a nagy kémkeresésben nehogy szem elől tévessze a csendőr az apró házi-kémeket.

A csendőr ügyességére, előrelátására különösen nagy szükség lesz a háború utáni szolgálatokban, erre már most kell gondolni, s az előkészületeket már most kell megtenni. Gondoljunk csak arra, hogy mi lesz a háború után, s közbiztonsági szolgálatunkat, hogy fogja érinteni az új helyzet. A visszakerülő vitézek, hősök nemcsak a korcsmákban fognak ártatlan szócsatákat vivni egymással abból a szempontból, hogy ki volt bátrabb, vitézebb odakint, hanem lesz a hazatérőknek egy tekintélyes tömege, mely a háború előtt is kétesen viselkedett, vagy pláne a közbiztonságot veszélyeztette, ezek majd fokozott buzgalommal fognak nekilátni előbbi rendbontó mesterségüknek. A háborúban nemcsak azt tanulták meg és szokták meg az ilyen emberek, hogy milyen olesó az emberélet, hanem hozzászoktak az erőszakoskodáshoz, rabláshoz; megtanultak egy sereg furfangot, cselt, fogást, a mit majd a közbiztonság katonáival szemben fognak igyekezni alkalmazni, a mivel annyival inkább kell majd számolnunk, hogy ez az elem, a mely éveken át elszokott a munkától, sokszor hónapokon át tétlenül töltötte idejét s a mellett jól élt a lövészárkokban: most aligha fogja meg szívesen az eke szarvát, vagy a kalapács nyelét, hanem könnyebb végén fogja meg a dolgot s az enyém-tied fogalmát összezavarva, igyekszik a más vagyonán megélni.

— Ezzel számolni kell a csendőrnek jóelőre s hogy meglepetések ne ériék, már most kell megtenni minden lehető őrskörlete biztonsága érdekében. Portyázás közben minden lakott helyen összeirhatja a csendőr, hogy kik mentek hadba s személyi ismeretei alapján külön megjegyzi magának azokat, a kik a közbiztonságra veszélyesek voltak; továbbá az olyanokat, a kik mint teljesen vagyontalanok, vagy foglalkozás nélküliek vonultak be. Ezekre majd a háború után kettőzött figyelmet fordít, természetesen úgy, hogy megfigyelései észrevétlen maradjanak.

— A jó csendőr most készül fel a béke védelmére, mert az ő háborúja azután fog következni, mikor a

népek csatája véget ért. Meg lesz minden csendőrnek még a háborúja, csak el kell várni az idejét. A kinek most jut szerepe, az verekszik a háborúban mint a többi hivatásos katona. Belátom, hogy ez izgalmasabb, csábítóbb, mint a rideg számításal vezetett közbiztonsági szolgálat, de viszont be kell látnia mindenkinek azt is, hogy most nem az erő, a vakmerőség dönti el a harczt, hanem a fegyelmezett ész, mely a tömegeken is uralkodni tud. Erre van nekünk csendőröknek szükségünk mindig, ma százszor jobban, mint eddig bármikor. Gondolkozzunk, tervezzünk, előrelátással, megfontolással cselekedjünk; szoktassuk magunkat önmérsékletre, önállóságra, hogy akkor, mikor a mi időnk elkövetkezik, készen legyünk minden eshetőségre s ne érje váratlan meglepetés egyikünket sem.

Tréfák a halál torkából.

A háborúk történetében számtalan esetet jegyeztek fel, a mikor a hadvezérek egy-egy tréfával, elmés ötlettel válságos pillanatokban újra lelket tudtak önteni csüggedő katonáikba. Hasonlóképp számtalan esete van a tisztek, sőt gyakran a közlegények bámulatos lélekjelenlétének, melylyel úgyszólván a halál torkában is tréfalkozással fordítják el a figyelmet a veszedelemtől. Különösen a francziák tudnak erre sok példát, a minnek oka egyrészt a francia nemzet hajlandósága az elmés ötletre, másrészt az a szeretetteljes büszkesség, melylyel hadi dicsőségét ápolja s följegyezi ennek minden csekély jelét. Szeri-száma sincs azoknak a franczia katonáknak, a kik a hagyomány szerint nevetve, tréfás mondással vagy elmés szójátékkal mentek a halálba. Nem egy közülök valóban érdekes s megérdemli a magyar olvasó figyelmét is.

A Fröschviller melletti csatában 1793-ban egy ellenséges ágyúüteg iszonyú pusztítást végzett a francziákban, a kik ezért minden áron el akarták foglalni. Hoche tábornok rohamra vezényelte katonáit, de ezek csak habozva fogadtak szót. Ekkor a tábornok kardjával az ágyúkra mutatva, végrehajtó módjára felkiáltott:

— Száz arany az ágyúért, ki add többet értük?

— Megadjuk! — felelték a katonák nevetve s szuronyrohammal elfoglalták az ágyúkat.

A rajnai hadjáratban Desaix serege megingott az ellenséges ágyútűz előtt, már-már zavar támadt a katonák közt, a helyzet tarthatatlannak látszott. Egy tiszt odaszaladt Desaix tábornokhoz:

— Tábornok úr, fuvassunk-e visszavonulást?

— Igen, — felelt Desaix, — de az ellenség visszavonulóját.

A táborban egy tiszt borotválkozott sátrában s panaszkodott a társának, hogy milyen kényelmetlen így borotválkozni, habverő tányér nélkül. Alig hogy ezt kiejti, a sátor előtt szétrobban egy bomba s egyik darabja egyenesen a sátorba röpül. A bajtárs fölveszi a bombadarabot és odanyújtja a borotválkozónak:

— Nesze, az osztrák küld egy habverő tányért.

Hasonló esete volt Junotnak, ki altiszt korában Napoleonnak, akkor még tábornoknak irnoka volt. Egyszer valami hivatalos iratot másolt, mikor a sátorba egyenest elébe csap egy ágyúgolyó s telehányja porral Junot-t és iratait.

— Ezt már szeretem — morogta Junot — legalább nem kell port hinteni az írásra.

Napoleon hallotta ezt s annyira tetszett neki Junot hidegvérősége, hogy másnap hadnagygyá léptette elő. Junot később Franciaország marsallja lett.

Napoleonról tömérdek ilyen anekdota maradt fel, melyek azt bizonyítják, hogy nem egyszer veszedelmes helyzetekből tudta magát egy jó ötlettel kivágni s ugyanezt a tulajdonságot katonáiban is sokra becsülte.

A jénai csata előtt való este sűrű sötétségben vizsgálta az előőrsöket. Egy őrs ráczélzott, mert ellenségnek nézte. Napoleon levetette magát a földre, a golyó nem talált. Napoleon felállt, az őrs újra töltött és lőtt; a golyó füle mellett süvöltött el a hadvezérnek. Ezalatt odavágtattak a hadsegédek és rémüldözve világosították fel az őrt tévedéséről. Napoleon is oda ment és éktelenül leszidta a katonát:

— Micsoda? Te gránátos vagy? Hát így lönek a gránátosok? Két lövésre se találtál el!

— Ne lett volna olyan sötét, — felelt a katona — úgy lelöttem volna felségedet, hogy meg se mukkan!

Megható jelenet folyt le 1809-ben, mikor a francziák öt napi makacs harc után végre elfoglalták Regensburgot. Az egyik tábornok hadsegédje, egy kapitány odavágtat, jelenteni a császárnak a diadalt.

— Sire, győztünk. A gránátosok a várfalon vannak.

— Jól van — felelt a császár, de ekkor meglátta, hogy a kapitány vérzik. — De ön...

— Nézze, felség, — folytatja a hadsegéd diadalmas örömmel — ott fönnek vannak, zászlónk a várfokon leng.

— Igen, igen, — mond a császár, látva, hogy a tiszt meginog lován, — de ön megvan sebesülve.

— Ime, felség, győzelem, az osztrák tüze elhallgat!

— De hisz ön súlyosan sebesült, — szól a császár türelmetlenül, látva, hogy a kapitány már-már leesik a lóról.

— Nem, Felség, *meg vagyok ölve* — felelt a tiszt és holtan hanyatlott le.

A francziák későbbi háborúiból is jegyzett fel a hagyomány egy sereg efféle adomát.

Bugeaud marsall is hires volt tréfáiról. Lyonban egyszer egy népzendülést kellett elnyomnia. A zendülők vezére egy egyenruhás tüzoltó volt.

— Hohó, tüzoltó — kiáltott neki a marsall a tömegre mutatva — teljesítsd a kötelességedet, oltsd el ezt a tüzet, különben én kezdem!

A kabil hadjáratban Bugeaud egy csata vége felé meglátott egy vadászkatonát, a kinek nem volt sipkája. Rászólt:

— Hol a sipkád, atyafi?

— A csatában maradt.

— A jó vadász nem adja oda sipkáját az araboknak.

— Nem is a sipkát akarták, hanem a fejemet — felelte a vadász. — Hát mégis inkább a sipkát adtam oda.

— Jól van fiam, de napszurást kapsz hajadonfőtt. Nesze a csákóm.

— De hisz akkor ön kap napszurást, tábornok, felelt húzódozva a katona.

Akkor egy csapat kabil jött rohamban feléjük.

— Látod azokat? — mondta a tábornok. — Fogd a csákómat, eredj oda és hozd el nekem az egyiknek burnuszát, (köpeny).

A katona szót fogadott s nemcsak a burnuszt hozta el, hanem a kabilok zászlóját is.

Pelissier tábornok, ki híres volt a hirtelen természetéről, szintén az afrikai hadjáratban összeveszett hadsegédével, Cassaigne őrnagygyal. Éktelen dühében kezét emelt az őrnagyra. Ez erre, szintén magánkívül a düh-től ráfogja a tábornokra a pisztolyát és elsüti. A pisztoly csütörtököt mondott.

— Őrnagy — szólt erre teljes nyugalommal a tábornok — nyolcz napi áristomot kap, mert rosszul gondozta a fegyverét.

KÉPEINKHEZ.

A galicziai újabb diadalok színhelyéről.

Nagy hü-hóval indult, de csakhamar semmivé zsugorodott össze az oroszoknak, az ántánt által erőszakosan kikényszerített — ugynevezett — tehermentesítő offenzívája, a melyet folyó évi július hó 1-én indítottak meg két irányból is Lemberg felé, el nem mulasztván előzetesen a legszélesebb körben bejelenteni, hogy az orosz hadsereg legujabb és legkiválóbb alkotásai: a halálzászlóaljok és az amazondandár fogják megmutatni, hogy a háborúiszonyban szenvedőnek álitott Orosz birodalom még mindig megállja a helyét a harczvonalon, megfelel az ántánt részéről támasztott követelményeknek s nem hagyja cserben szövetségeseit.

A milyen idegen és bántó volt ez a hang reánk nézve a politikai vajudás alatt álló, megezártalanított Oroszország részéről, azok után a miket a külföldi, de maga az orosz sajtó százféle hiráda, több mint félv óta hangoztatott a béke után sovárgó oroszok felől, ép oly kinosan meglepő lett az oroszokra, hogy a nagyhangon hirdetett offenzívájok hamarosan belefult a kezdet nehézségeibe, amennyiben alig néhány nap múlva szomoruan konstatálhatták, hogy a nép és a hadsereg csakugyan a békéért eseng, megelégette már az óriási pénz- és véráldozatot, nincs már benne lelkesedés s ha erőszakkal előre tudták is hajtani pár napig, sokkal jobban tudott visszafelé menekülni, mihelyt észrevette fegyvereink erejét, amelyet különben már volt alkalmuk három év alatt jó néhányszor úgy a mostani, mint más területeken is megismerni.

Nem várták azt, a mi bekövetkezett. Nem hittek egy újabb Gorlice lehetőségében. Nem hitték, hogy az a terület, a melynek birtoklásában, hónapok óta tartó belpolitikai vajudásuk alatt, nem háborgattuk őket csak azért, mert reméltük, hogy az a változás, a melyen az egész Orosz birodalom már félig-meddig átesett, a velük való békének lesz kiinduló alapja, a mi dicsőséges diadalaink színhelye lesz hamarosan. Csalódtunk bennök. De csalódtott az Orosz hadvezetőség is akkor, a mikor azt hitte, hogy az ántánt vérdíjával is lehet lelkesedést kelteni. S ha kezdetben nem is hitték, most

már be kell látniok, hogy Galicziának és Bukovinának azok a vérázta területei, amelynek egyes részleteit az egyidejűleg közölt képeken olvasóinknak bemutatunk s a melyekről az oly csodás lendülettel megindított ellentámadásainkkal már eddig is sikerült kiszorítani az elhatározásaikban oly sok oldalról és oly károsan befolyásolt orosz hadseregeket, már elveszett területek rájuk nézve.

HIREK.

Adomány. Az őrszállási fiatalság a közelmúltban jól sikerült nyári mulatságot rendezett, melynek tiszta jövedelmét, 69 K 70 fillért, az ottani őrs utján, hozzájuk juttatták, a háborúban megrokkant katonák céljaira. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

Dicséret. Ivácson Mihály, I. számú csendőrkerületbeli 1. oszt. őrmestert, a háború idején teljesített kötelességü és igen eredményes szolgálataért, a kolozsvári honvédkerület parancsnoka nyilvánosan megdicsérte.

Gyászhir. A m. kir. csendőrségnek egy régi érdemes tagja, ujjászületésének egyik tanuja szállt a sirba július hó 21-én, Misnay Jenő nyugállományú százados számvivő elhunytával. Hült tetemei július hó 23-án délután négy órakor helyezték a budapesti Zita királyné honvéd helyőrségi kórház halottas házából, a Kőbánya melletti új temetőben, bajtársainak és barátainak élénk részvéte mellett, örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

Czigányok garázdálkodása. A kaboldi őrsről kivezényelt Kovács Pál II. alőrmester és Pákozdi István tartalékos örvezetőből állott járőr július hó 27-én délelőtt három órakor találkozott a kaboldi határban öt fölfegyverzett és betöréses lopásokkal terhelt kőborzigány katonaszökevényel. A cigányok a járőrt megpillantva, futásnak eredtek, mire a járőr üldözőbe vette őket, és mivel az ismételt felszólítás dacára továbbfutottak, Kovács II, alőrmester löfegyverét használta, minek következtében Horváth József nevű kőborzigány katonaszökevény, egy lövedék által hasán találva, összeesett és rövid idő múlva meghalt. Társai elmenekültek. Nyomozásuk erélyesen folyik.

Egy orosz hadifogoly - szökevény halála. Tófeji György népfölkelő őrmester, a siklói őrsről, július hó 29-én este fél 10 óra tájban a gyüdi cigánytelepen találta Drafajvo Ljuka orosz hadifogoly-szökevényt. Az őrmester ezt el akarta fogni, minek a hadifogoly ellenszegült, majd menekülni igyekezett. Tófeji népfölkelő őrmester a menekülő ellen löfegyverét használta és azt agyonlőtte.

Kérelem. Berki József orsovai szárnybeli tiszóczai alőrmester kéri Menchesz Bálint alőrmestert, akivel a román betörés idején Csernahévizen, a határszakaszparancsnokságnál együtt teljesített szolgálatot, hogy címét vele egy fontosabb ügyből kifolyólag közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Aluminiumból czipőtalp. Egyik ujságban érdekes háborús ujításról olvasunk. Eszerint sikerült az M. U. Schoop által föltalált fémfecskendezési rendszerrel czipőtalpakat aluminium vagy vashártyával bevonni, illetve befuttatni. Az így kezelt czipőtalp vízhatlan, nem veszti el hajlékonyságát és használat folytán természetesen alig kopik. Állítólag az egész eljárás olyan egyszerű, hogy hamarosan bármely czipész tudja majd alkalmazni. Ha igaz, egyike lesz a legérdekesebb és legmára-

dandóbb hasznu háborús ujításoknak, s kétségkívül alaposan meg fogja szaporítani a törött lábak számát, mert bizony esős, jeges havas időben semmiféle ilyen háborús pót-talpakon nem lehet baj nélkül járni.

Borivó lovak. Portugáliában általános az a szokás, hogy a lovaknak és öszvéreknek borlevest adnak, ha hosszabb időn belül nem kerülhet alkalom a rendes abrakolásra. A leves tengeri és rozskenyérdarabokról áll, a melyet egy félliter borban oldanak föl. Természetesen a legolcsóbb bort használják erre a célra. A falusi korcsmák előtt délben gyakorta látni, a mint a kétkerekű talyigába fogott öszvéreknek a kivájt fatálcában, a gamellában, borlevest adnak. Hátas lovakat hosszabb utak alkalmával szintén borlevessel abrakolnak.

A világ minden részéből. A tojások között legnagyobb a strucz tojása. Egy-egy tojás súlya körülbelül 3 font és 24 tyúktojásnak felel meg.

Angliában a Windsor-parkban vannak olyan fák, a melyek 1200 évnél is öregebbek.

A világ tavai közül hat tónak területe nagyobb 20 ezer négyszög mértföldnél. Legnagyobb ezek között a Kaspi tó, s legkisebb a Huron tó.

Az egész világon élő s eddig ismert állatok 366 ezer válfajba sorozhatók.

New-York város közuti vasutainak hossza 1864-ben 132, 1901-ben 1142 mértföld volt. A közuti vasutak 1901-ben 1,124.432.650 utast szállítottak.

Angliában egy gyár hetenkint átlag 4,320.000 ping-pong lapdát állít elő.

India tea-termése egy évben körülbelül kétszáz millió.

Mexikóban és Közép-Amerikában 185-féle lepkefaj ismeretes.

A világ összes bányái körülbelül 4,475.000 embert foglalkoztatnak.

New-Zeeland néhány városában a szavazó nők száma nagyobb, mint a férfiaké.

Szerkesztői üzenetek.

Öreg harcos. 1. Örskihallgatáson kérheti; egyébként olvassa el a Táborig csendőrség Tp. 240 jelige alatti üzenetünket. 2. Nem. 3. Nézetünk szerint igen.

Sz. J. Tp. 638. Az igényt a csapatparancsnok ítéli meg s minthogy nézetünk szerint az igény mindkettőjüknél fennáll, kérelmüket szolgálati uton adják elő.

M. P. Ha az egyébként megkívánt feltételek fennállanak, esetleg kivételesen megengedhető.

1883. 1. Kivételesen. 2. Semmiféle levonásnak sem lehet helye. 3. A részükre megállapított díjszabás szerint. 4. Nincs meghatározva; rendszerint a kapott mennyiség és a családtagok számára arányában. 5. Mindenesetre. 6. Fuvar és kezelési költségek jogosan felszámíthatók, illetőleg az eladási árba betudhatók. Rendeltetését közelebről nem ismerjük.

G. K. Felsőbb rendelkezések bírálgatásába nem bocsátkozhatunk.

Temes. Az igény elbírálására a csapat parancsnoka hivatott, tehát kérelmét illetékes helyre elő kellett volna terjeszteni. Kellő adatok hiányában az igény itt meg nem állapítható.

B. Pankota. Bár ezirányban még intézkedés nem történt nézetünk szerint annakidején be fog számíttatni.

Nyug. csendőr altiszt. 1. Igen. 2. Szülőtlén árvák részére nem nyugdíj, hanem a nevelési járulék másfélszeres összege jár. 3. Folyamatban van. 4. Mint népfölkelő őrmestert a sárga selyem gallérszökevény illeti meg.

Táborig csendőrség Tp. 240. 1. A harsztéren levőknek az altiszt vizsga letételére bevonulásuk után fog mód és alkalom nyújtatni. 2. Kedvezményről nem lehet szó; az engedélyezés a férhelyekhez képest sorrendben történik. 3. Munkában van.

T. L. J. A háború tartama alatt csupán diszben kötelező.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben

elrendelni méltóztatott, hogy

a legfelsőbb dicsérő elismerés ujólag tudtul adassék: az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Buday Andor, IV. számú csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak, egy csendőr szárny parancsnokának;

adományozni méltóztatott:

a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

a háború idején teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Szabó Zsigmond, a Pannonia-utczai hadikórháznál beosztott csendőrszázados-számvivőnek;

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréseül:

D. Balogh Sándor, Popa János II., Czudár István, Buciumean András, Szücs Mihály II., Horváth József III. alörmeestereknek, a II., Bott Mihály, Halasi József alörmeestereknek, a IV., Szabó János, Zalecker József alörmeestereknek, az V., Imre Ferencz, Nikolin Márkus alörmeestereknek, a VI., Horváth József alörmeesternek, a VII., Szakony Ferencz alörmeesternek, a VIII. számú csendőrkerületben;

különleges alkalmazásban teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréseül:

Kilyén Ferencz járásörmeesternek, Dzsinity Antal 2. oszt. örmeesternek, az I., Fenyvesi Mihály 2. oszt. örmeesterek, a VI., Kerecsi Sándor alörmeesternek, a VIII. számú csendőrkerületben;

az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatai elismeréseül:

László János csendőrnek, a VI. sz. csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréseül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Mádi Gábor alörmeesternek, a III., Pál János, Mike Béla és Gábor Simon 2. oszt. örmeesternek, a VII. sz. csendőrkerületben;

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Fazekas József, Üрге András alörmeestereknek, a III., Bordák János György alörmeesternek, a IV. számú csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem:

Konkoly Béla alörmeesternek, a III. és Herszenyi Ferencz alörmeesternek, a V. sz. csendőrkerületben;

a 3. osztályu tiszti katonai szolgálati jel:

a következő őrnagyoknak:

Sebesta Ottokárnak (1917. évi augusztus hó 1-ével), az I. és Nagy Bélának (1917. évi augusztus hó 29-ével), az V. számú csendőrkerületben.

Részesítettnek:

a magasabbfoku havidijilletékben:

1917. évi július hó 1-ével:

a VI. rangosztályban:

tordai Sándor László ezredes;

1917. évi május hó 1-ével:

a VIII. számú rangosztályban:

Jencs Árpád őrnagy.

Kinevezettek:

a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

Kiss Ernő, IV. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, ugyanezen kerület huszti és

Nádaskay István, II. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, ugyanezen kerület makói szakaszának parancsnokává;

csendőr járásörmeesterré:

1917. évi június hó 1-ével:

Márovics Mátyás 1. oszt. örmeester, a II., Nagy István II., Szabó Imre és Erdei György I., 1. oszt. örmeesterek, a IV., Gálfi Ferencz és Pál Mózes 1. oszt. örmeesterek, a VII., Molnár Sándor I., Csorba József I. és György István 1. oszt. örmeesterek, az V. számú csendőrkerületben;

1917. évi július hó 1-ével:

Süteo Antal 1. oszt. örmeester, a VIII. számú csendőrkerületben;

csendőr törzsörmeesterré:

1917. évi július hó 1-ével:

Lázár János V. számú csendőrkerületbeli 1. oszt. örmeester.

Áthelyeztetett:

a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

1917. évi augusztus hó 1-ével:

Mészáros János őrnagy, a honvédelmi miniszterium 16. osztályából, szárnyparancsnoki minőségben, a II. számú csendőrkerülethez: Karánsebesre;

nemesszeghi Nemesszeghy László II. számú csendőrkerületbeli százados, karánsebesi szárnyparancsnok, hasonló minőségben, a IV. számú csendőrkerülethez: Szombathelyre;

Huszár Ágoston, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, kiskunfélegyházai szakasparancsnok, hasonló minőségben, az V. számú csendőrkerülethez: Esztergomba;

Gayer József, VII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szászsebesi szakasparancsnok, hasonló minőségben, a VI. számú csendőrkerülethez: Veszprémbe;

Andrits Radoszláv VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szakasparancsnoki minőségben, a VII. számú csendőrkerülethez: Hátszegre;

Egry László VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szakasparancsnoki minőségben, a II. számú csendőrkerülethez: Buziásfürdőre;

1917. évi július hó 15-ével:

Matuszka Antal, III. számú csendőrkerületbeli törzsőrmeister, kecskeméti szárnyszámvivő, hasonló minőségben, a II. számú csendőrkerülethez: Temesvárra.

Nyugállományba helyeztetett:

1917. évi augusztus hó 1-ével:

hindi Szabó László, VII. számú csendőrkerületbeli százados, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Budapest;

Szekeres Dezső, II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Szamosujvár.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetik:

1917. évi augusztus hó 1-ével:

Ambrus Béla, II. számú csendőrkerületbeli járásőrmeister, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra alkalmatlan».

Választott lakhely: Temesvár.

Hegedüs József I., IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmeister, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Nagykároly.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szentgyörgyi Albert alőrmeister, egy felfegyverzett s ellene egy lövést tett katonaszökevénynek férfias bátorsággal párosult ügyes eljárásával való kézrekerítéseért;

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Algya András 2. oszt. őrmester és Moldován János alőrmeister, a háborúban teljesített kiválóan eredményes szolgálatukért;

Tökés Mihály 1. oszt. őrmester, Koranek István és Handra Árpád alőrmeisterek, az 1917. évi március hó 31-én megáradt Olt folyón elszabadult vízi járműn veszélyes helyzetbe jutott nagyobb értékű vagyon megmentésénél teljesített kiváló szolgálataikért;

Szijártó Mihály alőrmeister, katonaszökevények kinyomozása, elfogása és az illetékes csapattestnek való átadása körül teljesített kitűnő szolgálataikért;

Gál János csendőr, többrendbeli betöréses lopási eset kiderítése és a tettesnek az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli parancsnokság által:

Kaszt János népfölkelő őrzető, mert éveken át üzött lopások elkövetőinek nyomozása és kiderítésénél őrsparancsnokát hathatósan támogatta;

Almási József, VI. számú csendőrkerületbeli alőrmeister, egy pénzlopási esetnek szakértelemmel történt gyors kiderítéseért;

Krisán Ferencz népfölkelő, mert egy több rendbeli betöréses lopási eset kiderítésénél járőrvezetőjét sikerrel támogatta.

Előléptetett:

1. oszt. őrmesterré:

1917. évi július hó 1-ével:

Boldizsár Mihály II. számú csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmester;

2. oszt. őrmesterré:

1917. évi május hó 1-ével:

Mager János és Tanka Bálint, II. számú csendőrkerületbeli alőrmeisterek;

1917. évi július hó 1-ével;

Néb Mihály és Csajbók János, III. számú csendőrkerületbeli alőrmeisterek;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Csaláti házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és elfadása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköttése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőke kamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőke kamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.
Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.
Utalványok, intézvénnyek és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.
Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

alőrmesterré:

1916. évi december hó 20-ával:

Dojcsák József, IV. sz. csendőrkerületbeli csendőr;

1917. évi május hó 3-ával:

Hegyi Pál, VII. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1917. évi június hó 1-ével:

Szakáli Albert, Hódos Árpád, II. számú, továbbá Nagy László, IV. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1917. évi június hó 17-ével:

Tuska János, II. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1917. évi június hó 20-ával:

Matus György, III. számú, a képviselőházi őrséghez vezényelt vezető;

1917. évi június hó 23-ával:

Vida Fábán, Palásti Imre, Kovács Boldizsár és Sándor János II., II. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1917. évi június hó 25-ével:

Borbély Albert, VII. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1917. évi július hó 1-ével:

Pribác Lázár, Kovács Dénes III., Győrfi János és Márton György vezetők, továbbá Solymos Zsigmond csendőr, mindannyian az I. számú, azután Szekeres Ferencz csendőr, a VII. számú csendőrkerületben;

1917. évi július hó 11-én:

Batuza György, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1917. évi július hó 16-ával:

az I. kerület állományából: Pitó Jenő csendőr;

a IV. kerület állományából: Gombócz Miklós csendőr;

a VII. számú csendőrkerület állományából:

Dobri József, Zsidó Miklós, Nagy Sándor III., Tamás István, Csergő Péter, Köő István, Giesel Róbert, Tomsa György, Biró István II., Albert Tóth József, Katona Zsigmond, Horváth Márton, Dobai Mihály, Biró Sándor, Biszak György, Bodó Mihály, Káli Sándor, Kőrös János, Fodor Adám, Szabó Sándor III., Mihály Albert Béla, Mihály József, Kelemen József, Fábán Imre, Fülöp Ferencz, Baróti József, Ambrus Károly, Kovács Ferencz, Imre M. Lajos, Antal János I., Gadó Sámuel, Kiss Sándor II., Farkas Lajos, Fejér Sándor, Kovács István II., Márkos Imre, Kató Vilmos, Debreczeni Domokos, Lipsai Miklós, Bereczki Lajos, Szász István, Bakó István, Bálint Péter, Nagy Bálint, Toldi Péter, László József, Benedek Ferencz, Tatrangi Károly, Csákány János, Szöcs János, Kádár Antal vezetők, Táska János, Vaszi András, Kürtös Tivadar, Csikós Zsigmond, Balog Dávid, Balla István II., Petres Sándor, Gegő Károly, Kovács Mihály, Albert Ignác, Benedek András, Marcián István, Pap Péter II., Duka Dénes, Baló István, Kóka Dénes, Fülöp Dénes, Szöllősi Ferencz, Manhercz János, Kiss Imre I., Gergely Károly, Sófalvi Ferencz, György János II., Varga József V., Balogh Mihály II., Szász József és Jancsó Dávid csendőrök;

a VIII. számú csendőrkerület állományából:

Molnár Imre, Tyár László, Vojsza János és Győrfi Gergely vezetők, Szmola Péter, Kiss György, Csavanyák András, Nagy János, Czinka György, Puskás János, Komjáti István, Tóth Bálint, Papp Simon István, Kálmánzhey József és Papp Lajos csendőrök;

1917. évi július hó 17-ével:

Borbély Máté, II. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1917. évi július hó 19-vel:

Olár Péter és Pátrik Antal, I. sz. csendőrkerületbeli csendőrök;

1917. évi július hó 23-ával:

Kósa Károly és Szalai Imre II. vezetők, továbbá Zsebők Károly és Kaffka János csendőrök, mindnégyen az V. sz. csendőrkerületben.

Lovaglási jutalomdíjban részesített:

a II. számú csendőrkerület állományában:

Herczeg Imre 2. osztályú őrmester 8 db, Takács Illés csendőr 5 db, Molnár Ferencz I. és Pálincás Károly 2. oszt. őrmesterek, Mészáros Mihály III., Molnár Lajos, Dávid József III., Kovács György alőrmesterek és Borka János csendőr 3—3 db, Kasza János 1. oszt. őrmester, Lázár Sándor 2. oszt. őrmester, Bognár János II., Pap Károly és Salamon János alőrmesterek 2—2 db 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítettek.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélőgépet, varrógépet, gummit és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Elismerő leve-

leim ezerszámra vannak. — Pontos czim:

SZEDED, VÁROSI BÉRPALOTA.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangu, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hangu 4 igaz váltóval 20 K. Erős aczél hanguak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, grammatikus hanguak is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangu beszélőgép 40 K, nagy «Union» szerkezettel 50 K. — Legszébb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 ftl.-tól 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

VÁRNAY L. SZEDED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Felszerelési szükségletét igyekeznek mindenki sürgősen beszerezni, mert az árak folyton drágulnak.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Nagy készleteink folytán nálunk előnyösen vásárolhat. ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆